

Disminució dels pol·linitzadors a Europa

Darrere de molts dels aliments que consumim cada dia s'amaga una realitat preocupant: camps cada vegada més silenciosos, flors sense insectes i ecosistemes que perden l'equilibri. La desaparició dels pol·linitzadors silvestres no és només un problema ambiental, sinó una amenaça directa per a la biodiversitat, l'agricultura i la nostra seguretat alimentària.

Insecte pol·linitzador

Font: Gencat

La desaparició progressiva dels pol·linitzadors silvestres s'ha convertit en una de les problemàtiques ambientals més preocupants dels darrers anys. Els pol·linitzadors, com les abelles silvestres, les papallones i altres insectes, desenvolupen una funció ecològica essencial: permeten la pol·linització de moltes plantes silvestres i cultivades, fet que garanteix la producció de fruits i llavors i, en conseqüència, la continuïtat dels ecosistemes terrestres i de gran part de la nostra alimentació. Sense ells, nombroses espècies vegetals no poden reproduir-se adequadament.

Actualment, però, les poblacions de pol·linitzadors estan disminuint de manera alarmant a Europa i a escala mundial. Aquesta situació representa una amenaça directa per a la seguretat alimentària global, ja que una part molt important dels cultius agrícoles depèn de la pol·linització animal. Fruïtes, verdures, fruits secs i molts altres aliments bàsics podrien veure reduïda la seva producció si això continua. Així doncs, el problema no afecta només la biodiversitat, sinó també l'economia, l'agricultura i el benestar humà.

Les causes d'aquesta disminució són diverses i estan relacionades. En primer lloc, la pèrdua i fragmentació dels hàbitats naturals, provocada per l'expansió urbana, la transformació del territori i l'agricultura intensiva, redueix els espais on aquests insectes poden alimentar-se i reproduir-se. En segon lloc, l'ús massiu de pesticides i productes sanitaris en l'agricultura afecta directament la seva supervivència, ja que pot provocar intoxicacions o alterar el seu comportament i capacitat de reproducció. A més, el canvi climàtic també hi juga un paper important: l'augment de temperatures i els fenòmens meteorològics extrems poden desajustar els cicles naturals de floració de les plantes i l'activitat dels insectes, generant desequilibris ecològics. Finalment, la presència d'espècies invasores, paràsits i malalties contribueix a debilitar encara més les poblacions de pol·linitzadors autòctons.

L'impacte d'aquesta problemàtica és profund. A nivell ecològic, la reducció de pol·linitzadors comporta una menor producció de llavors i fruits en plantes silvestres, fet que afecta la biodiversitat vegetal i, en cadena, tota la xarxa tròfica dels ecosistemes terrestres. A nivell agrícola, pot disminuir el rendiment dels cultius i afectar la qualitat nutricional dels aliments. Econòmicament, això pot traduir-se en pèrdues per als agricultors i en un augment dels preus dels aliments. En definitiva, la desaparició dels pol·linitzadors posa en risc l'estabilitat dels ecosistemes i la sostenibilitat dels sistemes productius.

Davant d'aquesta situació, s'estan impulsant diverses vies de millora. A escala regional, s'ha posat en marxa un sistema coordinat de seguiment dels pol·linitzadors silvestres per conèixer millor el seu estat i poder aplicar mesures de conservació eficaces. També es promou la restauració d'hàbitats naturals, la creació de corredors ecològics i la implementació de pràctiques agrícoles més sostenibles que redueixin l'ús de pesticides i fomentin la diversitat floral. A

Catalunya, existeixen iniciatives específiques per protegir els pol·linitzadors silvestres, així com programes de sensibilització per conscienciar la ciutadania sobre la seva importància. La combinació de recerca científica, polítiques públiques i implicació social és clau per revertir aquesta tendència.

En conclusió, la desaparició dels pol·linitzadors no és només un problema ambiental puntual, sinó una qüestió que afecta la biodiversitat, l'alimentació i l'equilibri dels ecosistemes. Actuar per protegir-los és una necessitat urgent i una condició imprescindible per avançar cap als objectius de desenvolupament sostenible, especialment l'ODS 15. Només mitjançant una acció coordinada i responsable podrem garantir la salut dels nostres ecosistemes terrestres i la seguretat alimentària del futur.

02 de Febrer de 2026, El Prat de Llobregat.

WEBGRAFIA

Així amenaça l'alimentació mundial la desaparició dels pol·linitzadors.

(2023, April 11). Diari de Girona.

<https://www.diaridegirona.cat/canvi-climatic/2023/04/11/amenaca-alimentacio-mundial-desaparicio-pollinitzadors-85878822.html>

Clos, G. M. (2025, December 19). Europa es coordina per conèixer l'estat dels pol·linitzadors silvestres al continent. *CREAF*.

<https://www.creaf.cat/ca/articles/europa-coordina-eupoms-con%C3%A8ixer-estat-pol%C2%B7linitzadors-silvestres>

Conservació dels pol·linitzadors silvestres. (n.d.). Medi Ambient i

Sostenibilitat. Retrieved February 2, 2026, from

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/polinitzadors-silvestres/index.html

La Comissió presenta un sistema de seguiment dels pol·linitzadors de la UE per ajudar a restaurar la biodiversitat. (n.d.). Representació de la

Comissió Europea a Barcelona. Retrieved February 2, 2026, from

https://barcelona.spain.representation.ec.europa.eu/noticies-i-esdeveniments/noticies/la-comissio-presenta-un-sistema-de-seguiment-dels-pollinitzadors-de-la-ue-ajudar-restaurar-la-2025-11-26_ca